

delige for Underretten gældende processuelle Regler til Anvendelse." Derksom man i Stedet derfor siger: "Med Hensyn til Sagens Behandling ved Sørätten, kunne de for Sø- og Handelsretten i København gældende processuelle Regler i Almindelighed til Anvendelse", saa vil dermed denne Sag for saa vidt med Lethed lade sig ordne ved dette Lovforslag. Jeg tror, at det vil være en væsentlig Forbedring ved Lovforslaget, om man kom til en mundtlig Procedure i Almindelighed efter de Regler, som ere givne for Sø- og Handelsretten i København om den mundtlige Procedure. Hvort bestaa disse Regler i Korthed? Svaret er let at give. Efter at Parterne eller deres Sagsførere have bekslet deres Indlæg i Sagen paa sædvanlig Maade, melde de sig færdige til mundtlig Forhandling, og Retten bestemmer da en Dag, hvor denne mundtlige Forhandling skal finde Sted. Dette er i Korthed de gældende Regler for Sø- og Handelsretten. Der er jo naturligvis enkelte Detailler, som dertil ere at føje, men som jeg ikke skal bestæftige mig med; jeg tror ikke, det er nødvendigt her. Naar man nu vil spørge om: hvad er der da i Vejen for at indføre den samme Fremgangsmaade for de Sørætter, her er Tale om, altsaa Underretterne, hvor en Hovedsagfører eller Birkedommer, eller hvad han nu ellers hedder, først sagt, den almindelige Underdommer er Formand i Sørätten. Jeg siger: naar man spørger om, hvad det er i Vejen derfor, saa jeg tilstaa, at jeg kan ikke se, at der kan være noget til Hindre derfor i Sagen selv, men at det tværtimod vilde være en Vættelse, baade for vedkommende Underdommer og for de søkynlige Medlemmer af Sørätterne. Naar man nemlig gaar til at indsætte i Lovforslaget de Regler, som jeg nu har talt om, i Stedet for dem, som det i den Henseende, nu indeholder, og som altsaa gaa ud paa, at det er den almindelige Procedure for Underretterne, der ogsaa skal anvendes ved disse Sørætter, saa forekommer det mig, at man netop derved snarere undgik Banstællehed. Jeg har hørt indvænde, at maaske de nuværende Underdommere ikke være vant til og ikke vilde kunne magte det, som det er fornødent, for at en mundtlig Procedure kan finde Sted efter Reglerne for Sø- og Handelsretten. Jeg er affurcat af den mod-

satte Mening, det tilstaar jeg, at jeg er. Jeg tror, det vil blive lettere for Underdommeren at behandle disse Sager som Formand i Retten, og at det vilde blive meget lettere ogsaa for de søkynlige Medlemmer at domme i Sagerne. Hvad Evner der nu maatte være givne en Underdommer — de være sig store eller mindre store — saa tror jeg, han kommer lettere til det, naar man procederede Sagerne efter Reglerne for Sø- og Handelsretten, end naar man gaar den Vej, som Lovforslaget tilfigter. Hvorledes vil nemlig Underdommeren komme til at forholde sig efter de Regler, som Lovforslaget giver? Der vil fremkomme Indlæg, ledsagede af Bilag fra Parterne eller deres Sagsførere, og naar de er kendte, at de ere færdige med at skrive Indlæg, bliver Sagen paa sædvanlig Maade, som det sker ved Underretterne, optagen til Doms. Saa maa Underdommeren sætte sig ind i disse Indlæg med tilhørende Bilag. Han maa gennemlæse dem og derefter danne sig en Mening om hele Sagsforholdet, og naar han har gjort dette, kan jeg ikke se, at han kan gaa anden Vej end at tilkalde til privat Konference med sig de søkynlige Medlemmer og foredrage dem Sagen, saaledes som den stiller sig for ham efter Akterne, og saa ætse deres Mening om, hvorledes Dommen bør affattes og det bemærkede Spørgsmaal paafendes. Man kommer derved til, at det bliver Underdommeren, den juridiske Dommer, som skal give over for de øvrige Dommere et Referat af Sagen, og at de paa dette Referat — de kunne vel det nok begære at se et eller andet i Akterne — men at de søkynlige Medlemmer dog paa dette Referat, siger jeg, maa danne sig deres Mening og afgive deres Votum i Sagen. Dette, at en enkelt Dommer for en kollegial Ret refererer Sagen for de øvrige Medlemmer af den kollegiale Ret, er en Fremgangsmaade, som man, mig betænkt, navnlig har benyttet i Tyskland, forinden Indførelsen af de ny Processlove samfundets; om jeg husker rigtig, ere de af 1877. Den har ogsaa paa anden Maade været kendt, men efter alt, hvad man har set, har man følt sig utilfreds derved. Man har ikke anset dette for en rigtig heldig Maade, hvorpaa de andre Dommere kunde komme til Kundskab om Sagens Bestaafenhed. Man har